ETKİNLİK 2

Köklerimizden Gelen Selamlar

Kültürel İzlerimiz: Selamlaşma · Ortaokul Sınıf Rehberlik Etkinliği

Etkinlik Adı	**Köklerimizden Gelen Selamlar**
Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişiler Arası Beceriler
Kazanım (tema kazanımı)	Kültürümüzdeki geleneksel selamlaşma ve nezaket biçimlerini tanır, bunları günlük yaşamıyla ilişkilendirir.
Sınıf Düzeyi	6 ve 7. sınıf (tüm ortaokul sınıflarına uyarlanabilir)
Süre	40 dakika + bir hafta önceden verilen ev çalışması
Araç-Gereçler	• Çalışma Kâğıdı 2A: Selam Röportajı (bir hafta önce dağıtılır) • Çalışma Kâğıdı 2B: Dünden Bugüne Selam • A3 karton ya da büyük kâğıt, renkli kalemler
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	• Etkinlikten bir hafta önce Çalışma Kâğıdı 2A öğrencilere dağıtılır. Öğrencilerden bir aile büyüğü, komşu ya da tanıdıkları bir yetişkinle kısa bir röportaj yapmaları istenir. • Röportaj yapacak bir aile büyüğüne ulaşamayan öğrencilere okuldaki bir öğretmen ya da okul çalışanıyla röportaj yapma seçeneği sunulur. • Çalışma Kâğıdı 2B her grup için bir adet çoğaltılır; A3 kartonlar hazırlanır.

Süreç (Uygulama Basamakları)

1. Uygulayıcı “Selam Bilmecesi” ile etkinliğe başlar. Geleneksel nezaket ifadelerinin ilk kısmını söyler, öğrenciler karşılığını tamamlar:
   - “Hoş geldin.” → “Hoş bulduk.”
   - “Kolay gelsin.” → “Sağ ol.”
   - “Güle güle.” → “Hoşça kal.”
   - “Geçmiş olsun.” → “Sağ ol.”
   - “Ellerine sağlık.” → “Afiyet olsun.”
2. Uygulayıcı, bu ifadelerin kuşaktan kuşağa aktarılan bir nezaket mirası olduğunu belirtir ve “Köklerden geleceğe” anlayışını kısaca açıklar: Kendi değerlerimizi tanımak, değişen dünyaya uyum sağlarken bize güç verir.
3. Öğrenciler 4-5 kişilik gruplara ayrılır. Her öğrenci Çalışma Kâğıdı 2A’daki röportajını grubuyla paylaşır.
4. Gruplar Çalışma Kâğıdı 2B’yi doldurur: Geçmişte nasıl selamlaşılıyordu, bugün nasıl selamlaşıyoruz, hangi gelenekleri geleceğe taşımak istiyoruz?
5. Her grup, A3 kartona en çok etkilendikleri selamlaşma geleneğini anlatan bir “Selam Mirası” afişi hazırlar. Afişte geleneğin adı, kısa bir açıklaması ve “Bunu yaşatmak istiyoruz çünkü …” cümlesi yer alır.
6. Gruplar afişlerini sınıfa ikişer dakikada tanıtır.
7. Uygulayıcı aşağıdaki sorularla tartışmayı yönetir:
   - Hangi selamlaşma gelenekleri azalıyor? Sizce neden?
   - Bu gelenekleri bugünün koşullarına nasıl uyarlayabiliriz? (Örneğin bayramda gidilemeyen büyüklerin görüntülü aranması.)

   - Sınıfımızda farklı bölge ve kültürlerden gelen selamlaşma biçimleri neler? Bunlar bize ne kazandırır?
8. Kapanışta her öğrenci “Bu hafta yaşatacağım selam geleneği: …” cümlesini tamamlar. Afişler okul Selam Panosu’nda sergilenir.

Kazanımın Değerlendirilmesi

- Uygulayıcı, öğrencilerin en az bir geleneksel selamlaşma ya da nezaket biçimini açıklayabildiğini ve bunu günlük yaşamıyla ilişkilendirebildiğini grup afişleri ve kapanış cümleleri üzerinden gözlemler.

Uygulayıcıya Not

- Sınıftaki farklı bölge, kültür ve inanç geçmişlerinden gelen selamlaşma biçimlerine eşit değer verilmeli; hiçbir selamlaşma biçimi diğerinden üstün gösterilmemelidir.
- Öğrencilerin aile yapıları farklı olabilir (aile büyüğüyle yaşamayan, koruyucu aile yanında kalan öğrenciler vb.). Röportaj için esnek seçenekler sunulmalı, hiçbir öğrenci aile hayatına ilişkin paylaşım yapmaya zorlanmamalıdır.
- Röportajlarda kişisel bilgi (adres, telefon vb.) istenmemeli; fotoğraf eklenmesi isteğe bağlı olmalı ve panoya asılmadan önce izin alınmalıdır.
- Etkinlik, okulunuzun sınıf rehberlik programında Sosyal Duygusal Gelişim Alanı / Kişiler Arası Beceriler yeterlik alanındaki kazanımlarla ilişkilendirilerek yıllık rehberlik çerçeve planına işlenebilir.

Bu etkinlik, Millî Eğitim Bakanlığının 2026–2027 eğitim öğretim yılı rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri genel hedefi “Selamlaşma” doğrultusunda Rehberlik Pusulası tarafından hazırlanmıştır. Okulunuzun ihtiyaçlarına göre uyarlayabilirsiniz.

Ad Soyad: …… Sınıf: …… Tarih: ……

Çalışma Kâğıdı 2A: Selam Röportajı

Bir aile büyüğünle, komşunla ya da tanıdığın bir yetişkinle aşağıdaki soruları konuş. Yanıtları kısaca not al.

Röportaj yaptığım kişi (yakınlık derecesi ya da rolü; adını yazmak zorunda değilsin):

1. Siz çocukken insanlar birbirini nasıl selamlardı?

2. Büyüklere, misafirlere ve komşulara selam vermekle ilgili hangi kurallar vardı?

3. Bayramlarda, düğünlerde ya da özel günlerde nasıl selamlaşılırdı?

4. Yaşadığınız yerde size özgü bir selamlaşma sözü ya da geleneği var mıydı?

5. Sizce bugün selamlaşmada neler değişti?

6. Benim kuşağıma selamlaşmayla ilgili hangi tavsiyeyi verirsiniz?

Ad Soyad: …… Sınıf: …… Tarih: ……

Çalışma Kâğıdı 2B: Dünden Bugüne Selam

Grubunuzdaki röportajlardan yola çıkarak tabloyu doldurun.

Dün nasıldı?	Bugün nasıl?	Yarına ne taşıyalım?

Grubumuzun “Selam Mirası” afişi için seçtiği gelenek ve nedeni: